

Spreektekst 1^e halfjaarrapportage en kadernota 2020

Voorzitter, alvorens te beginnen aan onze inbreng voor de kadernota 2020 wil ik graag allereerst terugblikken op 2018. Rijswijk heeft het jaar 2018 afgesloten met een historisch financieel tekort van ruim € 7.5 mio. Het markeert wat Gemeentebelangen Rijswijk betreft ook het einde van historisch politiek jaar wat we bestuurlijk als een verloren jaar moeten zien. Al vanaf het begin van haar aantreden, was het voor GBR al duidelijk dat het college gevormd door GL, VVD, D66 en Wij.Rijswijk verre van een harmonisierend en consensueel team was. Het ontbrak dit college aan gemeenschapszin en een gemeenschappelijke deler. Het hele jaar ontbrak het aan regie en initiatief, werden die paar belangrijke besluiten die zijn genomen (lening Museum, overeenkomst Beatrixlaan) reeds dichtgezet in het coalitie-overleg vooraf waarbij de niet-college partijen ondanks hun constructieve inbreng met een “nee” het bos in werden gestuurd.

Voorzitter, voor Gemeentebelangen Rijswijk was het afgelopen jaar 2018 een rollercoaster geweest. Met een voor ons teleurstellende verkiezingsuitslag en geen deelname aan een nieuwe college, heeft GBR in korte tijd de omslag weten te maken naar oppositie voeren: scherp op de inhoud, niet tegen om het tegen zijn maar vanuit oprechte zorg over de gevolgen en ja soms met een beetje inbreng van de bestuurlijke “know how” van een oud-wethouder. Begin februari van dit jaar besloot collegepartij VVD uit de toenmalige coalitie te stappen en al snel werd duidelijk dat er een nieuw college moest worden gevormd met nu wel een deelname van GBR. Ik zal er niet geheimzinnig over doen door te stellen dat de eerste weken van onze wethouder financiën Keus niet makkelijk zijn geweest en aan “wennen” en “inwerken” nauwelijks is toegekomen. Het presenteren van een fors verlies op de jaarrekening als je eerste bestuurlijke daad, is nog daar aan toe: zorgelijker is te moeten constateren dat de oorzaken van dit tekort op zeker nog zullen doorwerken in dit jaar en alleen maar te voorkomen zijn door beheersmaatregelen gemeentebegroting breed te treffen. Pijnlijk is om te moeten constateren dat het bestuurlijk in 2018 heeft ontbroken aan welke vorm van “sense of urgency” : het hele woord “ombuiging” of “bezuiniging” is in 2018 niet gevallen waarbij begin 2018 al duidelijk was dat er maatregelen moesten worden voorbereid om een tekort te voorkomen dan wel te minimaliseren. Het stuurloze college van mei 2018-februari 2019 houden wij hier collectief voor verantwoordelijk. Het boek over 2018 moet wat ons betreft maar zo snel mogelijk dichtgeslagen worden waarbij wij onze focus willen leggen op de komende jaren met het in dit verband onder meer weer snel op orde krijgen van onze financiële huishouding

Voorzitter, de 1^e halfjaarrapportage over 2019 laat tezamen met de RIB over de meicirculaire zien dat er voor 2019 een geprognosticeerd tekort te zien van bijna € 3 mio. Dit tekort wordt in belangrijke mate veroorzaakt door het nog steeds niet onder controle hebben van met name de kosten voor de jeugdzorg. Daar waar in de eerste halfjaarrapportage zelve reeds een tekort van € 1.6 mio is geraamd is bij het presteren van de meicirculaire hier nog eens € 1.8 mio aan extra geprognosticeerde tekorten geraamd. Het college heeft er goed aan gedaan om voor 2019 en verder een eerste pakket aan ombuigingsmaatregelen voor te stellen om in eerste instantie voor 2019 weer op een sluitende begroting te komen.

Allereerst een tweetal opmerkingen en vragen bij de programma ontwikkelingen zoals die in de eerste halfjaarrapportage zijn opgenomen. Met betrekking tot het programma Openbare ruimte en Veiligheid en verkeer en vervoer valt ons op dat er maar al vast structureel extra gelden (bij elkaar € 70.000) zijn geraamd voor handhaving tijdens zomer en oudjaarsactiviteiten in onze parken en extra opruimactiviteiten. Voorzitter, het is niet normaal dat onze Rijswijkse inwoners het gelag moeten gaan betalen van een aantal die het tijdens de zomer en oudjaar weten te verstieren en het “gemak”, zo lijkt het, dat we ons hier maar bijleggen: met extra geld lossen we het wel op. Onze fractie stelt voor om de “druk” er op te houden door voor maximaal 2 jaar extra budget op te voeren. Laten we deze 2 jaar mede gebruiken om structureel naar een echte oplossing te zoeken ipv maar blijven inzetten op extra opruim-en handhavingcapaciteit : de weg van de minste weerstand. Hoe ziet het college dit?

In de eerste halfjaarrapportage wordt binnen het programma Openbare Orde en Veiligheid nu extra middelen gevraagd voor Ondernijning en Cybercrime welke op het eerste gezicht redelijk bescheiden lijken. Kan de portefeuillehouder een inschatting geven hoe deze kosten zich in de toekomst kunnen gaan ontwikkelen en in hoeverre deze activiteiten uiteindelijk de Openbare orde en veiligheid gaan domineren?

Voorzitter, de fractie van GBR kan zich goed vinden in de beschreven beleidslijn van het college in haar RIB Ombuigingen 2019 met voorstellen om het voorziene tekort op de jaarschijf 2019 maximaal af te wenden en het doen laten uitvoeren van een kritische integrale heroverweging van al het beleid (nieuw en oud) teneinde binnen de financiële kaders ruimte te scheppen. GBR wil het college graag de volgende suggesties / aanbevelingen geven in aanloop naar de begroting 2020 en verder en ziet graag een reactie hierop van het college.

1. Maak een bestemmingsplan gereed voor herontwikkeling tot woningbouw van de Triaslokatie, de lokatie van de vml Piramideschool en de vrijkomende gronden scholendriehoek in het Rembrandtkwartier waarbij de grondopbrengsten als eenmalige impuls kunnen dienen om onze reservepositie weer aan te vullen.
2. Herijk het meerjareninvesteringplan op een realiseerbare uitvoering waarmee onze kapitaallasten meerjarig een realistischer beeld geven. Veel van onze plannen kennen (helaas) door lange inspraaktrajecten, beperkte beschikbare capaciteit en wat je als stad qua bereikbaarheid fysiek aankan, een lange aanloop. Dit laat zich financieel jaar op jaar zien in de 1^e VGR met een forse onderschrijding op de begrote kapitaallasten.

3. Herijk je beheer-en onderhoudscontract op het gebied van groen, straatonderhoud en wegen op met name de wijze van de uitvoering en het toezicht als opdrachtgever hierop. Er valt meer beeldkwaliteit te halen uit dezelfde euro als er nou eens een keer netjes gewerkt wordt (maaivoorbeld geven). Graag zien we dit terug in oa het groenbeheerplan wat het college ons het 4^e kwartaal 2019 toegezegd heeft.
4. Evalueer al je innovaties van de afgelopen 4-5 jaar in het sociaal domein ca. op nut en noodzaak voordat je aan nieuwe innovaties begint: hoe effectief zijn Happyfit en al die lkpas campagnes nu gebleken? Hoe zit het met de flatcoaches?
5. De Jeugdzorg vergt wat ons betreft een totale “reset”. Wij kunnen gerust stellen dat de control op de totstandkoming van kosten, de kostenbeheersing, de alsmaar stijgende hulpvraag en het zicht op geleverde kwaliteit ondanks verwoedde pogingen totaal zoek is geraakt. Dit gehele domein vraagt om een objectieve doorlichting van alle processen: wie is nu met wat bezig en waarom door het liefst niet-zorg deskundigen. Is het College bereid een dergelijke “reset”/doorlichting in gang te zetten?
6. Creeer kansen voor het vinden van (financiële) partners bij onze gebiedsontwikkelingen zoals de Bogaard eo door veel meer te gaan werken met MaatschappelijkeKostenBaten en Leefbaarheidsanalyse . Maak je waardecreatie zichtbaar met betrekking tot bijvoorbeeld het (te ontwikkelen) vastgoed, economie/werkgelegenheid, kwaliteit van wonen en verblijven in relatie tot je investeringen in onder andere het openbare gebied (voorbeeld meerwaarde ondertunneling A2 Maastricht noemen). Onderbelichting van het Bogaardgebied als de motor voor de verstedelijkingsopgave voor dit deel van de Randstad nog eens benadrukken.
7. Geen dogma’s om het beleid voor de verdere ontwikkeling van RijswijkBuiten kritisch te evalueren en bij te stellen is iets wat GBR nadrukkelijk kan onderschrijven. In aanloop naar de discussies geven we nu al graag mee om de uitgifte van bedrijfsterreingronden aan ’t Haantje te heroverwegen. Wij willen deze gronden niet verkopen maar deze kostendekkend in erfpacht uitgeven. Stop respectievelijk beperk nou dat de woningbouwopbrengsten in RijswijkBuiten een kostendrager blijven voor de bedrijventerreinontwikkeling. Graag ontvangen wij van het College een toezegging om dit zsm op te pakken in samenspraak met Businesspark Haaglanden. Daarnaast vindt onze fractie dat het nog resterende programma sociale huurwoningen voor RijswijkBuiten zich uitsluitend nog zou moeten richten op appartementenbouw ipv kostbare grondgebonden woningen.

Voorzitter, GBR zal mogelijk in tweede termijn samen met andere partijen nog moties gaan indienen welke we alsdan zullen toelichten. We zien de reactie van het college op onze inbreng in eerste termijn graag tegemoet.